

الزام به وجوب حفظ خون مسلمان و جنایت بر علیه مهدورالدم

تالیف

میلاد میوه یان

عبدالله باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان

دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه

ویراستار

پژمان چراغی

انتشارات قانون یار

۱۳۹۷

سرشناسه	: میوه‌یان، میلاد، ۱۳۷۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: الزام به وجوب حفظ خون مسلمان و جنایت بر علیه مهدورالدم / تالیف میلاد میوه‌یان ؛ ویراستار پژمان چراغی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات قانون یار، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۳۰۴ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۵۵-۱۶-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه
موضوع	: قصاص (قحه)
موضوع	: (Lex talionis (Islamic law
موضوع	: مهدور الدم
شناسه افه	: چراغی، پژمان، ۱۳۶۱ - ، ویراستار
رده بندی کتبی	: ۱۳۹۷ م ۹۵ الف ۸ / BP۱۹۵۷
رده بندی دیوبنی	: ۲۹۷/۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۱۳۶۳۳۵

انتشارات قانون یار

الزام به وجوب حفظ خون مسلمان و جنایت بر علیه مهدورالدم

تألیف: میلاد میوه یان

ویراستار: پژمان چراغی

ناشر: قانون یار

ناظر فنی: محسن اصل

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

قیمت: ۳۲۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۵۵-۱۶-۱

مرکز پخش قانون یار: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، پلاک ۹۲

۰۲۱۶۶۹۷۹۵۱۹

۰۲۱۶۶۹۷۹۵۲۶

فهرست مطالب

۹.....	پیشگفتار
۱۱.....	مقدمه
۱۵.....	فصل اول
	کرامت انسانی و حرمت خون
۲۹.....	فصل دوم
	علائم و دلایل حرمت خوردن مسلمان در آیات و روایات
۱۳۶.....	فصل سوم
	استثنائات حرمت خون مسلمان
۱۷۴.....	فصل چهارم
	بررسی و شناخت کیفری و حقوقی واژه جرم
۱۹۵.....	فصل پنجم
	بررسی و تحلیل جنایات علیه مهدورالدم
۲۹۳.....	منابع و مآخذ

پیشگفتار

حرمت خون مسلمان مورد تأکید آیات و روایات است و همچنین شریعت متکی بر دین است و دین از جانب خداوند آمده است. اما مبدأ قوانین عرفی، انسانهایی هستند که این قوانین را وضع می کنند. با نگاهی به جرایم و مجازاتها در شریعت اسلامی، روشن می شود که برخی از اعمال به موجب نص قرآن کریم و برخی به موجب فعل یا قول پیامبر جرم محسوب یا برای آن مجازات برقرار شده است و در برخی دیگر تعیین فعل تشکیل دهنده جرم و مجازات مقرر آن به هیأت حاکمه واگذار شده، ولی این هیأت مجاز نیست هر عملی را که بخواهد انجام دهد؛ بلکه باید با رعایت قواعد عمومی و روح قانونگذاری در شریعت اسلامی فعلی را جرم محسوب و برای آن مجازات تعیین کند؛ بنابراین حق ندارد حلال خداوند را حرام و حرام او را حلال کند. آنچه را به آن امر شده مخالف قواعد عمومی و روح شریعت اسلامی است مورد مجازات قرار دهد. از این رو می توان گفت که همه قوانین جزایی اسلام از ناحیه خداوند متعال است، هر چند که تعیین برخی از جرایم و مجازاتهای آن تا زمانی که بشر در محدوده احکام نازل شده بر پیامبر عمل می کند به او واگذار شده است. قواعد شرعی هر چند که زمامداران تغییر کنند یا نظامهای حکومتی متفاوت باشند، تغییر پذیر نیست. بنابراین نظام حکومتی خواه جمهوری باشد خواه پادشاهی، هرگز تأثیری در قواعد و دستورات شرعی در هیچ مورد ندارد؛ زیرا قواعد شرعی ارتباطی به هیأت حاکمه و نظام حکومتی ندارد، بلکه مرتبط با دین اسلام است که تغییر و تبدیل نمی پذیرد. حال این نوشتار سعی اصلی و سریع دارد به مبحث مهدورالدم در اسلام و اینکه مهدورالدم و شرایط آن چیست. قتل نفس و سلب حیات از انسان از مهم ترین جرایم علیه اشخاص است و در همه جوامع با واکنش شدید و در نظر گرفتن مجازات های سخت برای قاتلان همراه است. در نظام حقوقی اسلام مجازات قتل در صورتی که عمدی و عدوانی باشد، قصاص است و از این مجازات در قرآن کریم به عنوان منشا حیات جامعه یاد شده است. حمایت اسلام از حیات اشخاص و احترام خون آنها در جامعه اسلامی یک اصل است و اسلام اجازه تعدی به حیات اشخاصی را که در دارالاسلام

سکونت دارند، نداده است اما بعضی اعمال و رفتارها توسط مسلمانان یا افرادی که در سرزمین های اسلامی سکونت دارند، موجب زوال عصمت و حرمت خون آنها می شود و ریختن خون آنها را مباح می گردانند. این رفتارها به صورت دقیق و مبسوط در اسلام بیان شده اند و مباح شدن خون اشخاص بر اثر ارتکاب این اعمال یا جرایم در اوضاع و احوالی خاص و در موارد بسیار محدود، نسبت به همه مسلمانان و در مواردی، نسبت به اشخاص خاصی است. مرتکبان این اعمال یا جرایم در فقه اسلام به عنوان مهدور الدم مورد بحث قرار گرفته اند و در قانون مجازات اسلامی ایران (ق.م.ا.) که براساس فقه شیعه تدوین شده، قتل مهدور الدم، عامل موجه جرم تلقی شده و براساس ماده ۲۲۶ ق.م.ا. قتل نفس در صورتی موجب قصاص است که مقتول شرعا مستحق کشتن باشد و طبق تبصره دو ماده ۲۹۵ ق.م.ا. اگر شخصی کسی را به اعتقاد قصاص یا مهدور الدم بکشد و بعدا معلوم گردد مجنی علیه مورد قصاص یا مهدورالدم نبوده، قتل به منزله خطای مجنی علیه محسوب می شود.

www.ketaboon.com